

การพัฒนากลยุทธ์การสร้างคุณค่าสำหรับหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย

Development of Value Creation Strategies for Doctoral Program in Public Administration in Thai Higher Education Institutes

กฤษณะ บุหลัน และคณะ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดกรอบและตัวบ่งชี้คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย วิเคราะห์คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย และพัฒนากลยุทธ์การสร้างคุณค่าสำหรับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับนิสิต/นักศึกษา ดุษฎีบัณฑิตและอาจารย์ประจำในหลักสูตรของ 3 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยเกริก โดยมีประชากรทั้งสิ้น 280 คน ซึ่งแบ่งออกตามสถาบันซึ่งมีประชากรของมหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวน 94 คน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต จำนวน 79 คน และมหาวิทยาลัยเกริก จำนวน 107 คน ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยกำหนดกรอบ และตัวบ่งชี้คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย และวิเคราะห์การบูรณาการแนวคิดห่วงโซ่คุณค่าและแนวคิดดัชนีชี้วัดแบบสมดุลจากเอกสาร พบว่าได้ตัวบ่งชี้เชิงคุณค่าทั้งหมด 18 ตัวบ่งชี้ นอกจากนี้ยังพบว่าการวิเคราะห์คุณค่าสำหรับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยทั้ง 3 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยเกริก พบว่า การประเมินอยู่ในเกณฑ์ดี และพอใช้เป็นส่วนใหญ่ ส่วนการพัฒนาหลักสูตรควรกำหนดให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของสังคมภายนอก แต่ต้องไม่ทำให้อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหายไป โดยเฉพาะปี ค.ศ. 2015 ประเทศไทยจะก้าวสู่บริบทของประชาคมอาเซียนอย่างเต็มตัว นอกจากนั้นนำผลการวิเคราะห์คุณค่าของหลักสูตรมาทำการวิเคราะห์สวอตและ ทาวน์เมตริก เพื่อกำหนดกลยุทธ์การสร้างคุณค่าสำหรับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย ซึ่งพบว่า ทั้ง 3 สถาบันเป็นกลยุทธ์เชิงรุกหรือในสถานการณ์แบบดาวรุ่ง

คำสำคัญ: กลยุทธ์/การพัฒนา/การสร้างคุณค่า/หลักสูตร/รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต

Abstract

This descriptive research aimed to analyze the development of value creation for the doctoral programs in Public Administration of higher education institutions in Thailand by using questionnaires with 260 persons. The data were statistically analyzed by frequency, percentage, mean and content analysis.

The results have shown that the key indicators of value for the doctoral program in Public Administration of higher education institutions in Thailand are comprised 18 items. In addition to analyzing the value creation for the doctoral programs in Public Administration of higher education institutions (Ramkhamhaeng University, Suan Dusit University and Kirk University) in Thailand, it has been found that there they are mostly at a good and medium level of quality. Besides, the value creation for the doctoral programs in Public Administration of higher education institutions in Thailand should be set to correspond with the ASEAN context in 2015. Value Creation Strategies for Doctoral Programs in Public Administration have been in the Public Sector Star.

KEYWORDS: STRATEGY / DEVELOPMENT / VALUE CREATION / PROGRAM / DOCTORAL DEGREE IN PUBLIC ADMINISTRATION

บทนำ

ปัจจุบันมหาวิทยาลัยไทยหลายแห่งเปิดหลักสูตรปริญญาเอกทั้งมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนจำนวนมากขึ้น มีนักศึกษาเข้าใหม่เพิ่มขึ้นเท่าตัวในทุกปีการศึกษาทั้งนี้ปัญหาด้านคุณภาพจะไม่เกิดขึ้นในมหาวิทยาลัยที่สามารถจัดหาทรัพยากรและบุคลากรไว้วางใจนักศึกษาได้อย่างเพียงพอ ขณะที่มหาวิทยาลัยบางแห่งที่ไม่มีความพร้อมแต่เปิดในระดับปริญญาเอกจึงอาจเกิดปัญหาตามมาได้ ดังนั้นการเรียนปริญญาเอกจึงต่างกับการเรียนการสอนในระดับอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นระดับปริญญาตรี หรือระดับปริญญาโทก็ตาม ปรัชญาของการเรียนการสอนในระดับปริญญาเอก นอกจากเพื่อมุ่งผลิตคนในการเป็นนักวิจัยแล้ว แนวทางเบื้องต้นนั้นการผลิตผู้จบ

ปริญญาเอกก็เพื่อมุ่งสร้างบุคคลที่จะไปเป็นอาจารย์สอนในระดับมหาวิทยาลัย (จำเนียร จวงตระกูล, 2550) เนื่องจากการเรียนการสอนในระดับปริญญาเอกนั้นมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อสร้างนักวิจัยมืออาชีพ แม้ว่าประเทศไทยจะต้องใช้งบประมาณอย่างมากในเพื่อผลิตบุคลากรที่จบการศึกษาระดับปริญญาเอกให้มากขึ้นเพื่อเพิ่มจำนวนนักวิจัยให้อยู่ในระดับที่เพียงพอ และกลายเป็นแนวโน้มทางการศึกษาและสังคมแต่ควรพัฒนาและผลิตทั้งเชิงปริมาณควบคู่คุณภาพโดยมหาวิทยาลัยไทย ที่เปิดสอนหลักสูตรปริญญาเอกควรมีระบบการคัดเลือกนักศึกษานักศึกษาที่มีความพร้อมและความสามารถในการเรียนรวมถึงการนำองค์ความรู้ไปใช้ประโยชน์ (เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์, 2552)

ความเป็นมาดังกล่าวจึงส่งผลให้เกิดการตื่นตัวในการเปิดสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ คือ การเรียนการสอนวิชาในด้านการบริหารรัฐกิจ การบริหารและการจัดการภาครัฐในประเทศไทย มีหลายสถาบันอุดมศึกษาเปิดสอนทั้งนี้การสังกัดหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มีอยู่ในหลากหลายลักษณะ อาทิ สังกัดอยู่ภายใต้ชื่อคณะโดยตรง เช่น สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์สังกัดอยู่ภายใต้ชื่อคณะรัฐศาสตร์เช่น จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ คณะรัฐศาสตร์ และรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สังกัดภาควิชารัฐศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (มศว.) สังกัดภาควิชารัฐศาสตร์และรัฐประศาสนศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ เช่น มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ภาควิชารัฐประศาสนศาสตร์คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ (วรเดช จันทรศร, 2547) แต่ส่วนใหญ่มักจะเป็นหลักสูตรในระดับปริญญาตรีปัจจุบันการเปิดหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์มักมุ่งเปิดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ (นอกเวลา) ทั้งสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนในระดับปริญญาโทจำนวนมาก แต่ในปัจจุบันพบว่ามีความสนใจศึกษาต่อระดับปริญญาเอกสูงขึ้นอันอาจจะได้รับผลจากการที่มีการเปิดหลักสูตรปริญญาโท โดยตัวบ่งชี้ย่อยการศึกษาระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 กำหนดไว้ว่าการเปิดหลักสูตรปริญญาโทหรือเอกต้องมีอาจารย์ประจำวุฒิปริญญาเอกที่ตรงสาขา

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้มีผู้สนใจเรียนและสถาบันอุดมศึกษาต่างๆ ได้ทำการเปิดสอนเพื่อสนองตอบต่อความต้องการของตลาดดังกล่าว อย่างไรก็ตามที่มักพบอยู่ก็คือหลักสูตรภาคพิเศษหรือนอกเวลาซึ่งมักเป็นหลักสูตรที่ได้รับความนิยมสูงเนื่องจากนิสิตนักศึกษาที่ทำงานประจำสามารถมาเรียนได้ แต่อย่างไรก็ตามก็พบว่าหลักสูตรพิเศษมีค่าเล่าเรียนสูงมากหากเทียบกับภาคปกติทั้งหลักสูตรของสถาบันของรัฐและเอกชนแต่ของทางเอกชนอาจสูงกว่าไม่มากนัก

ด้วยเหตุผลที่กล่าวมาทั้งหมดข้างต้นจึงทำให้เกิดความสำคัญที่ผู้วิจัยจะศึกษาว่าจะทำอย่างไรให้การจัดหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ดุสิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยทั้ง 3 สถาบันคือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยเกริก ให้เกิดคุณค่า (Value) ฉะนั้นผู้วิจัยจึงได้นำแนวคิดท่วงโซ่คุณค่าของ ไมเคิล อี พอตเตอร์ (Porter, 1985) รวมทั้งแนวคิดดัชนีชี้วัดแบบสมดุล (Balanced Scorecard: BSC) ของแคปแลน และนอร์ตัน (Kaplan & Norton, 2008) มาเป็นกรอบเชิงทฤษฎี (Theoretical Framework) โดยสังเคราะห์แนวคิดทั้งสองแนวคิดซึ่งนำมาใช้กำหนดเป็นกรอบแนวความคิด (Conceptual Framework) ตัวบ่งชี้ (Indicators) เพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ดุสิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย และการพัฒนากลยุทธ์การสร้างคุณค่าสำหรับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ดุสิตบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย

วัตถุประสงค์

1. เพื่อกำหนดกรอบและตัวบ่งชี้คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยตามแนวคิดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) และดัชนีชี้วัดแบบสมดุล (Balanced Scorecard)

2. เพื่อวิเคราะห์คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยตามแนวคิดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) และดัชนีชี้วัดแบบสมดุล (Balanced Scorecard)

3. เพื่อพัฒนากลยุทธ์การสร้างคุณค่าสำหรับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ

การวิจัยครั้งนี้มีหน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) 2 ระดับคือ

1. หน่วยวิเคราะห์ระดับพื้นที่

หน่วยวิเคราะห์ (Unit of Analysis) ระดับพื้นที่ซึ่งประกอบด้วย มหาวิทยาลัยภาครัฐและมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสถาบันอุดมศึกษาเอกชนที่เปิดหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตในประเทศไทยที่เปิดหลักสูตรดังกล่าวโดยนี้มีทั้งหมด 19 แห่ง

อย่างไรก็ตามในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการสุ่มสถาบันอุดมศึกษามา 3 แห่ง ด้วยวิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยแบ่งตามประเภท สถาบันอุดมศึกษาของภาครัฐ

สถาบันอุดมศึกษาของราชภัฏ และสถาบันอุดมศึกษาของเอกชน ประเภทละ 1 แห่ง ซึ่งประกอบด้วย มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยเกริก

2. หน่วยวิเคราะห์ระดับบุคคล

2.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยซึ่งเป็นหน่วยวิเคราะห์ระดับบุคคลจะประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เปิดหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต ได้แก่ อธิการบดี รองอธิการบดี และผู้ช่วย อธิการบดี จำนวน 3 หลักสูตร

2. กลุ่มผู้บริหารหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เปิดหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต ได้แก่ ผู้อำนวยการหลักสูตร หรือคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน 3 หลักสูตร

3. กลุ่มบุคลากรผู้ปฏิบัติงานในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตร จำนวน 3 หลักสูตร

4. กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต จำนวน 3 หลักสูตร

5. กลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาหรือดุษฎีบัณฑิต จำนวน 3 หลักสูตร

2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในระดับบุคคลจะประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้บริหารระดับสูงของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เปิดหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีคุณสมบัติดังนี้คือ

- อธิการบดี ทั้งหมด 3 แห่ง จำนวนทั้งสิ้นแห่งละ 1 คน รวม 3 คน

- รองอธิการบดี โดยมีคุณสมบัติคือ เป็น

รองอธิการบดีฝ่ายวางแผนและพัฒนา และรองอธิการบดีฝ่ายบริหาร เนื่องจากงานวิจัยนี้มุ่งศึกษาด้านการบริหารจัดการ และการวางแผนกลยุทธ์ จึงควรที่กำหนดคุณสมบัติผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะเท่านั้น จากทั้งหมด 3 แห่ง จำนวนทั้งสิ้นแต่ละ 2 คน รวม 6 คน

- ผู้ช่วยอธิการบดี ทั้งหมด 3 แห่ง จำนวนทั้งสิ้นแต่ละ 1 คน รวม 3 คน

2. กลุ่มผู้บริหารระดับกลางของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เปิดหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต ได้แก่ ผู้อำนวยการหลักสูตร หรือ คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จำนวน 3 คน (หลักสูตรละ 1 คน) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีคุณสมบัติโดยตำแหน่ง

3. อาจารย์ประจำในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต จำนวน 15 คน (หลักสูตรละ 5 คน) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีคุณสมบัติคือเป็นอาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตทั้งหมดที่ประจำหลักสูตรเนื่องจากตามตัวบ่งชี้ของอุดมศึกษาปี พ.ศ. 2548 ได้กำหนดให้หลักสูตรระดับดุษฎีบัณฑิตต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรโดยมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอกหรือเทียบเท่า จำนวนทั้งสิ้น 5 คนต่อหลักสูตร

4. กลุ่มนักศึกษาที่กำลังศึกษาในหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต จำนวน 195 คน โดยมีคุณสมบัติคือนักศึกษาปริญญาเอกที่ลงทะเบียนปี 1-ปี 3 (ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 ถึง พ.ศ. 2555) และใช้ประชากรทั้งหมด

5. กลุ่มนักศึกษาที่จบการศึกษาหรือดุษฎีบัณฑิต จำนวน 50 คน โดยใช้ประชากรทั้งหมด

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1.1 แบบวิเคราะห์เอกสารโดยเป็นการนำแนวคิดห่วงโซ่คุณค่าของสถาบันอุดมศึกษา มาบูรณาการกันกับแนวคิดดัชนีชี้วัดแบบสมดุล เพื่อใช้ในการกำหนดกรอบและตัวบ่งชี้คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต

1.2 แบบสำรวจเกี่ยวกับการวิเคราะห์คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสำรวจโดยใช้กรอบแนวคิดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) และแนวคิดดัชนีชี้วัดแบบสมดุล (Balanced Scorecard) เป็นโครงสร้างการสร้างแบบสำรวจ ซึ่งจะมีโครงสร้างคำถามตามประเภทกิจกรรมต่างๆ ทั้งส่วนหลัก (Primary Activities) และส่วนสนับสนุน (Support Activities) ภายในหลักสูตรโดยในแต่ละกิจกรรมจะถูกแบ่งตามมุมมองอีก 4 มุมมอง คือ มุมมองผลตอบแทนต่อสังคม มุมมองผู้รับบริการ มุมมองกระบวนการภายใน และมุมมองการเรียนรู้และพัฒนา

1.3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ใช้ดุษฎีบัณฑิตของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต

1.4 แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการวิเคราะห์คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์โดยใช้กรอบแนวคิดห่วงโซ่คุณค่า (Value Chain) และแนวคิดดัชนีชี้วัดแบบสมดุล (Balanced Scorecard) เป็นโครงสร้างการสร้างแบบสัมภาษณ์ ซึ่งจะมีโครงสร้างคำถามตามประเภทกิจกรรมต่างๆ ทั้งส่วนหลัก (Primary Activities) และส่วนสนับสนุน (Support Activities) ภายในหลักสูตรโดยในแต่ละกิจกรรมจะถูกแบ่งตามมุมมองอีก 4 มุมมอง คือ มุมมองผลตอบแทนต่อสังคม

มุมมองผู้รับบริการ มุมมองกระบวนการภายใน และมุมมองการเรียนรู้และพัฒนา โดยประเด็น สัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต และปัญหา และข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับหลักสูตร

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. รวบรวมเอกสาร บทความ วารสาร ราชบัณฑิต รายงานประจำปี งานวิจัย วิทยานิพนธ์ ที่เกี่ยวกับคุณค่าการจัดการหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต ซึ่งเกี่ยวกับแนวคิด ห่วงโซ่คุณค่าของสถาบันอุดมศึกษาทั้งไทยและต่างประเทศและแนวคิดดัชนีชี้วัดแบบสมดุลของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ผู้วิจัยนำเอกสารทั้งหมดมาทำการคัดเลือกโดยผ่านการประเมินความน่าเชื่อถือและความถูกต้องของเอกสาร

2. นำเอกสารมาวิเคราะห์แนวคิดทั้งห่วงโซ่คุณค่าของสถาบันอุดมศึกษาและดัชนีชี้วัดแบบสมดุลของสถาบันอุดมศึกษาจะนำไปใช้เพื่อวิเคราะห์คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต

3. เก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสำรวจกับนักศึกษา และดุษฎีบัณฑิตซึ่งการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ใช้แบบสำรวจเกี่ยวกับเกี่ยวกับคุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต ซึ่งผู้วิจัยได้ประยุกต์แบบสำรวจมาจากกรอบแนวคิดห่วงโซ่คุณค่าและแนวคิดดัชนีชี้วัดแบบสมดุลซึ่งเกิดจากการวิเคราะห์แต่แบบสำรวจนี้ได้ปรับและประยุกต์กรอบและประเด็นให้สอดคล้องกับบริบทในเชิงรัฐประศาสนศาสตร์ โดยเป็นโครงสร้างข้อคำถามตาม 4 มุมมอง คือ มุมมองผลตอบแทนต่อสังคม มุมมองผู้รับบริการ

มุมมองกระบวนการภายใน และมุมมองการเรียนรู้และพัฒนา โดยจำแนกตามประเภทกิจกรรมต่างๆทั้งสนับสนุน (Support Activities) และส่วนหลัก (Primary Activities) เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ประกอบการทำกลยุทธ์การสร้างคุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตต่อไป

4. แบบสัมภาษณ์ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เพื่อสำรวจข้อมูลเชิงลึกจากผู้บริหารของสถาบัน ทั้งผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับกลางโดยผู้วิจัยจะทำการนัดสัมภาษณ์โดยทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 3 แห่ง เพื่อขอทำการนัดหมาย วัน เวลา และสถานที่ในการเข้าสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต จากผลการสำรวจกลุ่มตัวอย่างจำนวน 3 กลุ่ม ได้แก่ บุคลากรฝ่ายปฏิบัติการ เช่น อาจารย์ประจำหลักสูตร นักศึกษา และดุษฎีบัณฑิต การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสำรวจผู้วิจัยใช้สถิติเชิงพรรณนาโดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงลึกจากแบบสัมภาษณ์โดยใช้การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) ก็คือผู้บริหารระดับสูง และผู้บริหารระดับกลางของสถาบันอุดมศึกษาทั้ง 3 แห่งที่เปิดสอนหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบตรวจสอบรายการ เพื่อความชัดเจนในส่วนของเอกสารที่เป็นหลักฐานในเชิงรูปธรรมว่าได้มีการดำเนินการหรือไม่

2. นำผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบ

สำรวจ แบบสัมภาษณ์ และแบบตรวจสอบรายการคุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตตามจัดทำร่างกลยุทธ์การสร้างคุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตแต่ละสถาบันทั้ง 3 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยเกริก

ผลการวิจัย

1) กำหนดกรอบ และตัวบ่งชี้คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย ผู้วิจัยได้ทบทวน และวิเคราะห์การบูรณาการแนวคิดห่วงโซ่คุณค่า และแนวคิดดัชนีชี้วัดแบบสมดุลจากเอกสาร เช่น แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการวิเคราะห์คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยจากร่างกรอบสังเคราะห์แนวคิดห่วงโซ่คุณค่า และแนวคิดดัชนีชี้วัดแบบสมดุล โดยนำตัวชี้วัดในแต่ละมุมมองตามแนวคิดดัชนีชี้วัดแบบสมดุลในเชิงการศึกษาซึ่งอ้างอิงมาจาก Kaplan & Norton (2008) และการแบ่งกิจกรรมสนับสนุน และกิจกรรมหลักตามแนวคิดห่วงโซ่คุณค่าในเชิงอุดมศึกษาซึ่งอ้างอิงมาจากการสังเคราะห์แนวคิดจากนักวิชาการหลายท่าน ผู้วิจัยพบว่าได้ตัวบ่งชี้เชิงคุณค่าทั้งหมด 18 ตัวบ่งชี้หลักตามแต่ละมุมมองภายใต้กิจกรรมสนับสนุนและกิจกรรมหลัก

2) วิเคราะห์คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร ดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย ของ 3 สถาบัน มีดังนี้

□ ผลการวิเคราะห์คุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหง

จากผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม และแบบตรวจสอบรายการจากความคิดเห็นนิสิต/นักศึกษา ดุษฎีบัณฑิต และอาจารย์ที่มีต่อคุณค่าสำหรับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยรามคำแหงทุกมุมมองอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 4.11$), ($\bar{X} = 4.13$) และ ($\bar{X} = 4.09$) นอกจากนี้ยังพบว่าจากการสำรวจหลักฐานจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในหลักสูตร

สำหรับผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์เกี่ยวกับคุณค่าสำหรับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรถือได้ว่าเป็นหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตแรกๆ ของประเทศไทยที่มีชื่อเสียง แต่เนื่องจากปัจจุบันมีการแข่งขันกันสูงในการเปิดหลักสูตรปริญญาเอกทางรัฐประศาสนศาสตรในมหาวิทยาลัยของรัฐและของเอกชนมากขึ้นเรื่อยๆ อย่างต่อเนื่อง ทั้งในกรุงเทพมหานคร และในจังหวัดอื่นๆ หลักสูตรดังกล่าวจึงต้องปรับตัวเพื่อให้สามารถแข่งขันกับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ได้ โดยเน้นคุณภาพในการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎี ภาคนิเทศ และการวิจัย อย่างไรก็ตามพบว่าการปรับปรุงหลักสูตรอย่างต่อเนื่องโดยมีนโยบายให้คณะกรรมการบริหารหลักสูตรปรับปรุงหลักการ และวิธีการให้สอดคล้องกับความเป็นไปของโลก อาทิ การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เป็นต้น

□ ผลการวิเคราะห์คุณค่าสำหรับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต

จากผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม และแบบตรวจสอบรายการจากความคิดเห็นของนิสิต/นักศึกษา ดุษฎีบัณฑิต และอาจารย์ที่มีต่อคุณค่าสำหรับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตทุกมุมมองอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 4.03$), ($\bar{X} = 4.14$)

การสังเคราะห์แนวคิดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain: VC) กับแนวคิดดัชนีชี้วัดแบบสมดุล (Balanced Scorecard: BSC)

แนวคิดห่วงโซ่มูลค่า (Value Chain : VC)		กิจกรรมสนับสนุนหรืองานทั่วไปของหลักสูตรระดับอุดมศึกษาตามดัชนีชี้วัด (Support Activities)					กิจกรรมหลักหรือพันธกิจของหลักสูตรระดับอุดมศึกษาตามดัชนีชี้วัด (Primary Activities)													
แนวคิดแบบ การวัดแบบ สมดุล (Balanced Scorecard :BSC)	ตัวชี้วัดที่ 1: ผู้บริหาร อาจารย์ประจำ รวมถึง เจ้าหน้าที่ในหลักสูตรระดับอุดมศึกษา คณาจารย์ในสาขา (ระดับ) มีการ ดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคม (Kaplan&Norton,2004 ; Groves etal,1997 และตัวชี้วัดประจำปี คุณภาพที่ 5.1 / 5.2)	ตัวชี้วัดที่ 2: การดำเนินงานเพื่อสังคมของกิจการ มีขีด ชนวนหรือสมาคมเชิงภาคีทาง หลักสูตร ระดับ (Halabal,2011;Kaplan&Norton,2004 และตัวชี้วัดประจำปีคุณภาพที่ 3.1 / 5.1 / 5.2)	ตัวชี้วัดที่ 3: ระบบสารสนเทศของหลักสูตร ระดับสามารถเป็น ประโยชน์ต่อผู้สนใจภายนอก (Merve&Conje,2004 และตัวชี้วัดประจำปี คุณภาพที่ 7.3)	ตัวชี้วัดที่ 4: รูปแบบ (ระบบ กลไก และกระบวนการ) การบริหารจัดการผลลัพธ์ของอาจารย์ใน หลักสูตร ระดับ เป็นประโยชน์ต่อสังคมมาก (Kaplan&Norton,2004 ; Groves etal,1997; Halabal,2011 และตัวชี้วัดประจำปี คุณภาพที่ 5.1 / 5.2)	ตัวชี้วัดที่ 5: การทำงานกับคู่ค้าและพันธมิตรของหลักสูตร ระดับ เป็น ประโยชน์ต่อสังคมภายนอก (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ 2551 และตัวบ่ง ชี้วัดประจำปีคุณภาพที่ 6.1	ตัวชี้วัดที่ 6: การติดตามสถานะที่ ห้องเรียน ห้องสมุด การเรียนการสอน ห้องประชุม และอื่นๆได้ดำเนินการรับประโยชน์ผู้เรียน (Groves etal,1997 และ ตัวชี้วัดประจำปีคุณภาพ ที่ 2.5)	ตัวชี้วัดที่ 7 การบริหารและพัฒนาชมรมหรือสมาคม ศิษย์เก่าได้ดำเนินกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ ต่อผู้เรียนในหลักสูตร ระดับ (Halabal,2011 และตัวชี้วัด ประจำปีคุณภาพที่ 3.2	ตัวชี้วัดที่ 8 ระบบสารสนเทศของหลักสูตร ระดับสามารถเป็น ประโยชน์ต่อผู้สนใจภายนอก (Merve&Conje,2004 และตัวชี้วัดประจำปี คุณภาพที่ 7.3)	ตัวชี้วัดที่ 9 การเรียนการสอนของหลักสูตร ระดับเหมาะสมกับผู้เรียน และมีความทันสมัย (Groves etal,1997 และ ตัวชี้วัดประจำปี คุณภาพที่ 2.6)	ตัวชี้วัดที่ 10 การวิจัยในหลักสูตร ระดับ เป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน (Groves etal,1997 และตัวชี้วัดประจำปีคุณภาพ ที่ 4.1)	ตัวชี้วัดที่ 11 การบริหารจัดการ สังคมของอาจารย์ใน หลักสูตร ระดับ เป็น หลักสูตร ระดับ เป็น ประโยชน์ต่อผู้เรียน (Groves etal,1997 และ ตัวชี้วัดประจำปีคุณภาพ ที่ 5.1)	ตัวชี้วัดที่ 12 การทำงานกับคู่ค้าและพันธมิตรของหลักสูตร ระดับ เป็น ประโยชน์ต่อสังคมภายนอก (มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ 2551 และตัวบ่ง ชี้วัดประจำปีคุณภาพที่ 6.1)	ตัวชี้วัดที่ 13 กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยของ หลักสูตร ระดับ (โพธิ์ชัย ลินลารัตน์, 2542; จรุงวรรณ ประทุมศรี, 2547; จังเจริญ เจริญจันทร์, 2543 และตัวชี้วัดประจำปีคุณภาพที่ 2.5 / 2.2 / 2.3 / 7.3 / 8.1 / 9.1)	ตัวชี้วัดที่ 14 กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยของ หลักสูตร ระดับ (โพธิ์ชัย ลินลารัตน์, 2542; จรุงวรรณ ประทุมศรี, 2547; จังเจริญ เจริญจันทร์, 2543 และตัวชี้วัดประจำปีคุณภาพที่ 2.5 / 2.6 / 2.7 / 4.3)	ตัวชี้วัดที่ 15 กระบวนการในการจัดการเรียนการสอนและการวิจัยของ หลักสูตร ระดับ (โพธิ์ชัย ลินลารัตน์, 2542; จรุงวรรณ ประทุมศรี, 2547; จังเจริญ เจริญจันทร์, 2543 และตัวชี้วัดประจำปีคุณภาพที่ 5.1 / 5.2 / 6.1)	ตัวชี้วัดที่ 16 ทุนทางด้านข้อมูล (Information Capital) เกี่ยวกับข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศของหลักสูตร ระดับ (Kaplan&Norton,2004 ; Groves etal,1997; Halabal,2011; Merve&Conje,2004 และตัวชี้วัดประจำปีคุณภาพที่ 2.5)	ตัวชี้วัดที่ 17 ทุนทางด้านองค์กร (Organization Capital) เกี่ยวกับ การสร้างระบบราชการที่ดี การเรียนรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพัฒนาบุคลากรของหลักสูตร ระดับ (Kaplan&Norton,2004 ; Merve&Conje,2004 และ ตัวชี้วัดประจำปีคุณภาพที่ 2.4 / 2.5 / 3.2)	ตัวชี้วัดที่ 18 ทุนทางด้านบุคคล (Human Capital) เกี่ยวกับการจัดการความรู้ในการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการเพื่อสังคมและการทำปฏิจาติและวัฒนธรรมของหลักสูตร ระดับ (Kaplan&Norton,2004; มหาวิทยาลัยขอนแก่น,2550; มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์,2550 และตัวชี้วัดประจำปีคุณภาพที่ 2.5 / 4.2 / 5.1 / 5.2 /	ตัวชี้วัดที่ 19 ทุนทางด้านโครงสร้าง (Structural Capital) เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐานในการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการเพื่อสังคมและการทำปฏิจาติและวัฒนธรรมของหลักสูตร ระดับ (Kaplan&Norton,2004; มหาวิทยาลัยขอนแก่น,2550; มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์,2550 และตัวชี้วัดประจำปีคุณภาพที่ 2.5 / 4.2 / 5.1 / 5.2 /	ตัวชี้วัดที่ 20 ทุนทางด้านวัฒนธรรม (Cultural Capital) เกี่ยวกับวัฒนธรรมในการเรียนการสอน การวิจัย การบริการวิชาการเพื่อสังคมและการทำปฏิจาติและวัฒนธรรมของหลักสูตร ระดับ (Kaplan&Norton,2004; มหาวิทยาลัยขอนแก่น,2550; มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์,2550 และตัวชี้วัดประจำปีคุณภาพที่ 2.5 / 4.2 / 5.1 / 5.2 /
1) มุมมองด้าน ผลตอบแทนต่อ สังคม (ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย)																				
2) มุมมองด้าน ผู้รับบริการ (ผู้เรียน)																				
3) มุมมองด้าน กระบวนการภายใน																				
4) มุมมองด้านการ เชื่อมโยงและการ พัฒนา																				

และ ($\bar{X} = 4.17$) นอกจากนี้ยังพบว่าจากการสำรวจหลักฐานจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในหลักสูตร

สำหรับผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ พบว่าการพัฒนาหลักสูตรควรกำหนดให้สอดคล้องกับบริบทและความต้องการของสังคมภายนอก แต่ต้องไม่ทำให้อัตลักษณ์ของมหาวิทยาลัยหายไป โดยเฉพาะปี 2515 ประเทศไทยจะก้าวสู่บริบทของประชาคมอาเซียนอย่างเต็มตัว จึงไม่เพียงให้ความสำคัญกับสถานการณ์หรือบริบทในประเทศ แต่ยังต้องคำนึงถึงบริบทแห่งการเปลี่ยนแปลงภายนอกอย่างต่อเนื่องอีกด้วย

ปัจจุบันอยู่ในช่วงการปรับปรุงหลักสูตร แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีผู้สนใจมาลงทะเบียนเรียนกันมาก มีทั้งนักศึกษาที่เป็นนักวิชาการ นักธุรกิจ ข้าราชการประจำ ข้าราชการการเมือง และผู้สนใจทั่วไป นับได้ว่าเป็นหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตที่มีชื่อเสียงแรกๆ ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ในช่วง 10 ปีที่ผ่านมาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตมีเปิดการเรียนการสอนไม่กี่แห่ง หลักสูตรได้มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้ออกไปเป็นดุษฎีบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถทั้งภาควิชาการและภาคปฏิบัติ ดังนั้นงานวิจัยของนักศึกษาจึงมุ่งสร้างกรอบแนวคิดทางการวิจัยที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการแก้ไขปัญหาสังคมได้ และที่สำคัญงานวิจัยที่ได้จะต้องได้ผลทั้งในเชิงวิชาการ คือได้แนวคิดใหม่ๆ ที่ทันสมัย ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคม

□ ผลการวิเคราะห์คุณค่าสำหรับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกริกจากผลการวิเคราะห์จากแบบสอบถาม และแบบตรวจสอบรายการจากความคิดเห็นของนิสิต/นักศึกษา ดุษฎีบัณฑิต และอาจารย์ที่มีต่อคุณค่า

สำหรับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกริกทุกมุมมองอยู่ในระดับดี โดยมีค่าเฉลี่ยที่ ($\bar{X} = 4.07$), ($\bar{X} = 4.17$) และ ($\bar{X} = 4.28$) นอกจากนี้ยังพบว่าจากการสำรวจหลักฐานจากเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในหลักสูตร

สำหรับผลการวิเคราะห์จากการสัมภาษณ์ เกี่ยวกับคุณค่าสำหรับหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยเกริก พบว่า หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ ต้องมีคุณสมบัติ ครบถ้วนตามข้อบังคับของมหาวิทยาลัยเกริก พัฒนาหลักสูตรสอดคล้องกับปณิธานที่มุ่งมั่นจัดการศึกษาเพื่อสร้างมหาบัณฑิต และดุษฎีบัณฑิตด้านการอาชีพชั้นสูงให้มีความสามารถควบคู่ทั้งทฤษฎีและภาคปฏิบัติด้วยเทคโนโลยีใหม่ เพื่อรองรับความต้องการที่แท้จริงของสังคมและการเป็นกลจักรแห่งความสุจริตและอาชีพครองจรรยา” ไม่เพียงเท่านั้น การพัฒนาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต ยังสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมทั้งด้านเศรษฐกิจ เทคโนโลยี และสังคมแห่งชาติมาโดยตลอด ที่เกิดขึ้นนี้มีผลกระทบถึงการดำเนินชีวิตของประชาชนในทุกภูมิภาคของประเทศจำเป็นต้องปรับตัว ปรับองค์เพื่อการคงอยู่หรือเพิ่มประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมีปรัชญาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตที่มุ่งผลิตดุษฎีบัณฑิตให้มีความรู้ ความสามารถประสานแนวคิดทางวิชาการหลักปฏิบัติในเชิงวิเคราะห์ วิพากษ์และสังเคราะห์กับประสบการณ์ที่ได้รับจากการเรียนรู้ไปใช้ในการทำงาน ปรับปรุงกระบวนการทำงาน หรือแก้ปัญหาต่างๆ ในองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ด้วยความเข้าใจบริบทการพัฒนาทางการเมือง การบริหารการปกครอง และบริหารรัฐกิจ การเศรษฐกิจ ทั้งองค์การภาครัฐและ

เอกชน รวมทั้งองค์การที่จัดตั้งตามหลักการกระจายอำนาจ และมีส่วนรวมของประชาชน และที่สำคัญคือการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการเรียนการสอนเป็นปรัชญาพื้นฐานการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

3. กลยุทธ์การสร้างคุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตแต่ละสถาบันทั้ง 3 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยพบว่าหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตอยู่ในตำแหน่ง SO Strategies ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่ได้เปรียบมากที่สุด เพราะประกอบไปด้วยโอกาสจากปัจจัยภายนอก และจุดแข็งของหลักสูตร หรืออาจใช้คำย่อว่า กลยุทธ์ “ภายนอกเอื้อ และภายในเด่น” ถือว่าหลักสูตรนี้อยู่ในสถานการณ์แบบดาวรุ่ง (Public Sector Star) แต่หากพิจารณาจุดเด่นของแต่ละสถาบันจะพบว่า

มหาวิทยาลัยรามคำแหง มุ่งเน้น

1. กลยุทธ์การพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการระหว่าง เครือข่ายศิษย์ หน่วยงานท้องถิ่น ด้านการ วิจัยและการบริการวิชาการแก่ท้องถิ่น แล้วบูรณาการเข้าสู่การเรียนการสอนเพื่อพัฒนาบุคลากรในท้องถิ่น

2. กลยุทธ์การพัฒนาระบบกลไกและกระบวนการการบริหาร การเรียนการสอน และให้คำปรึกษาในการทำวิจัยโดยใช้เทคโนโลยีการศึกษาที่ทันสมัย

3. กลยุทธ์การพัฒนาระบบการจัดการทางการเงินให้มีประสิทธิภาพ โปร่งใส ตรวจสอบได้ให้สอดคล้องกับการประกันคุณภาพการศึกษา

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มุ่งเน้น

1. กลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตร รับผิดชอบ เชิงบูรณาการเชิงวิชาการและวิชาชีพแบบ

สหวิทยาการกับทุกภาคส่วนภายใต้กรอบการประกันคุณภาพทางการศึกษา

2. กลยุทธ์การพัฒนาการให้บริการทางวิชาการแก่ผู้เรียน และผู้สอนแบบครบวงจรโดยใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่ออำนวยความสะดวกทั้งการเรียนการสอน

3. กลยุทธ์การพัฒนาคุณภาพการศึกษาแบบต่อเนื่องโดยยึดเกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา

มหาวิทยาลัยเกริก มุ่งเน้น

1. กลยุทธ์การพัฒนาหลักสูตร รับผิดชอบ มุ่งเน้นที่แนวคิดเทคโนโลยีเชิงสังคมเพื่อส่งเสริมความเข้มแข็งทางวิชาการ และสังคมควบคู่กัน

2. กลยุทธ์การพัฒนาความร่วมมือทางวิชาการกับชุมชน ท้องถิ่นโดยการสนับสนุนจากเครือข่ายศิษย์เก่าในหลักสูตร รับผิดชอบ.

3. กลยุทธ์การพัฒนาระบบการให้บริการด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและการเรียนการสอน โดยเฉพาะในเรื่องการบริการสิ่งอำนวยความสะดวก

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ผู้วิจัยพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาคุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทย

การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสร้างเครือข่าย และการจัดการเรียนการสอน จากผลการวิจัยพบว่ากลยุทธ์การสร้างคุณค่าของหลักสูตร รับผิดชอบของ 3 สถาบันอุดมศึกษา คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเกริก มุ่งเน้นมหาวิทยาลัยในอาเซียน โดยเชื่อมโยงกับมุมมองด้านผู้รับบริการซึ่ง

อาจารย์ผู้สอนให้คำแนะนำและเข้าถึงศิษย์เก่า และปัจจุบันผ่านอีเมลล์และเฟสบุ๊ค รวมทั้งยังให้ผู้เรียนได้ลงวิจัยในพื้นที่และมีส่วนร่วมกับชุมชน และนำผลการวิจัยมาประกอบในการเรียนการสอน ซึ่งกลยุทธ์ต่างๆ เชื่อมโยงจากมุมมองด้านกระบวนการภายในที่หลักสูตรที่จะมีการสร้างเว็บไซต์เพื่อเป็นช่องทางการถึงแหล่งทุน รวมถึงการจัดสรรงบประมาณที่สนับสนุนให้อาจารย์ผู้สอนกำหนดโจทย์วิจัยเพื่อลงพื้นที่ทั้งในท้องถิ่นและประเทศแถบอาเซียน โดยมุมมองต่างๆ ได้เชื่อมโยงมาจากมุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนาในหลักสูตร รับผิดชอบ. โดยการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นเทคโนโลยีทั้งการบริหารและการเรียนการสอน สนับสนุนโครงการให้อาจารย์ในหลักสูตร รับผิดชอบ.แลกเปลี่ยนการเรียนการสอนกับมหาวิทยาลัยในอาเซียน รวมทั้งสร้างหลักสูตรอบรมและสัมมนาด้านภาษาและวัฒนธรรมอาเซียนขึ้นในหลักสูตร รับผิดชอบมหาวิทยาลัยรามคำแหง

จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมพิศ สุขแสน (2550) ซึ่งได้ศึกษาสภาพและความพึงพอใจในการใช้ฐานข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตของนักศึกษาหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ โดยเล็งเห็นว่าการควรมีการสนับสนุนให้ทุกหลักสูตรได้จัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อให้นักศึกษาและอาจารย์ตลอดจนผู้สนใจได้ศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวาง ปรับปรุงระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตให้มีประสิทธิภาพมากกว่าเดิม และมีการติดตั้งระบบไร้สายอย่างทั่วถึงทุกอาคารเพื่อให้นักศึกษาได้ค้นคว้าข้อมูลที่สะดวก อันนำไปสู่การเรียนการสอนที่มีคุณภาพ จัดการ

อบรมผู้ประสานงานหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการจัดทำฐานข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อขยายความร่วมมือในการจัดทำฐานข้อมูลให้กว้างขวางมากขึ้น อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการพัฒนาการเรียนการสอนในยุคโลกาภิวัตน์ที่เทคโนโลยีมีความสำคัญมากต่อการศึกษา และจัดหาสารสนเทศที่เป็นฐานข้อมูลบทความทางวิชาการที่มีเนื้อหาสาระทันสมัย ครอบคลุมทุกรายวิชาในวิชาเฉพาะด้านการจัดเก็บไว้ในฐานข้อมูลสารสนเทศเพื่อ นักศึกษา อาจารย์ และผู้สนใจโดยทั่วไปอย่างเพียงพอ เข้าถึงได้ง่าย

การบริหารจัดการหลักสูตรแบบบูรณาการ

จากผลการวิจัยพบว่ากลยุทธ์การสร้างคุณค่าของหลักสูตร รับผิดชอบของ 3 สถาบันอุดมศึกษาคือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเกริก ได้มุ่งเน้นที่มุมมองด้านผลตอบแทนต่อสังคมซึ่งให้ความสำคัญกับการบูรณาการผลการวิจัยกับเนื้อหาในบทเรียนและนำไปสู่การบริการแก่สังคมและชุมชน รวมถึงการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมโดยยึดกรอบและเกณฑ์การประกันคุณภาพ โดยเชื่อมโยงจากมุมมองด้านผู้รับบริการ (ผู้เรียน) ด้วยการสร้างระบบการเรียนการสอนแบบ E-learning มาใช้ประกอบกับการสอนและทำวิจัย เน้นภาคปฏิบัติด้วยการทำ Workshop ควบคู่กับทฤษฎี ประกอบกับการดำเนินงานด้านการวิจัยในมหาวิทยาลัยแถบอาเซียน ซึ่งมุมมองต่างๆ เชื่อมโยงมาจากกระบวนการภายในด้วยการสร้างศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารขึ้นในหลักสูตร รับผิดชอบ.เพื่อเป็นจุดบริการให้คำปรึกษาแก่ชุมชนและบุคคลทั่วไป เน้นปรับปรุงหลักสูตรที่บูรณาการทุกศาสตร์ในบทเรียน รวมทั้งส่งเสริมให้อาจารย์ผู้สอนลงพื้นที่

ในประเทศแถบอาเซียนเพื่อกำหนดโจทย์ในการวิจัยแล้วมานำบูรณาการในบทเรียนในหลักสูตรต่อไป โดยมุมมองต่างๆ ได้เชื่อมโยงมาจากมุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนาในหลักสูตรต่อไป โดยการกำหนดแผนกลยุทธ์ที่มุ่งเน้นการส่งเสริมให้ผู้สอนและผู้เรียนเข้าใจอัตลักษณ์ของหลักสูตรและมหาวิทยาลัย และพัฒนาองค์ความรู้ด้านการประกันคุณภาพ รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้สอนได้มีโอกาสไปดูงานในหน่วยงานราชการที่มีคุณภาพสูงแล้วนำมาปรับปรุงในแต่ละวิชาของหลักสูตร รับผิดชอบ.

จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัณฑ์ธิมา นิลทองคำ (2553) ซึ่งได้ศึกษาการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏพบว่า โดยส่วนใหญ่การจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ในมหาวิทยาลัยราชภัฏที่มีการจัดการเชิงบูรณาการในรูปแบบโครงการภาคพิเศษได้มุ่งเน้นปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน 6 ประการ อาทิ

1. การนำองค์การ ผลการศึกษาสรุปได้ว่าผู้บริหารมหาวิทยาลัยมีการกำหนดทิศทางในการทำงานและให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาด้วยการคำนึงถึงบทบาทของสถาบันอุดมศึกษาที่สอดคล้องกับการพัฒนาท้องถิ่น และมีพันธกิจที่จัดการศึกษาเพื่อให้สอดคล้องกับแผนอุดมศึกษาระยะยาว 15 ปี ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2551-2565) ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่มุ่งเน้นถึงการยกระดับการศึกษาให้มีคุณภาพในตัวบุคคลกรนวัตกรรมการศึกษาให้แข่งขันกับประเทศอื่นๆ ได้รวมทั้งการสนับสนุนการพัฒนาท้องถิ่นที่ยั่งยืน

2. หลักสูตรผลการศึกษาสรุปได้ว่าให้ความสำคัญกับการเรียนรายวิชาควบคู่กับการวิจัยซึ่ง

เน้นองค์ความรู้ทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ ที่สำคัญมีเป้าหมายในการสร้างนักวิจัยและนักวิชาการชั้นสูง รวมทั้งผลิตนักบริหารระดับสูงที่มีความรู้และความสามารถ แต่อย่างไรก็ตามพบว่าไม่ค่อยให้ความสำคัญกับการสอนวิจัยในรายวิชาอย่างเข้มข้นเพียงแต่มุ่งเน้นไปที่การปฏิบัติโดยการทำคณาภิพนธ์ จึงทำให้ผู้เรียนขาดความแตกฉานทั้งด้านวิชาการ และวิจัยซึ่งอาจทำให้คุณภาพผลผลิตที่ออกมาไม่สามารถบรรลุตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรได้ แต่ที่สำคัญพบว่าให้ความสำคัญกับการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่นเป็นหลัก

3. อาจารย์ ผลการศึกษาสรุปได้ว่าคุณสมบัติตรงตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา พ.ศ. 2548 คือ มีวุฒิการศึกษาในระดับปริญญาเอก มีตำแหน่งวิชาการแต่จบไม่ตรงสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ เพียงแต่จบศาสตร์ใกล้เคียงเท่านั้น มีการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิที่มีชื่อเสียงมาประจำโครงการมาเป็นผู้บริหารหลักสูตรซึ่งมีคุณวุฒิการศึกษาสูงและตำแหน่งทางวิชาการสูง รวมทั้งมีประสบการณ์ทางการสอน และเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางในสังคม อาจารย์ได้รับการพัฒนาด้วยการได้รับการศึกษา การทำวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคมเพื่อความก้าวหน้าทางวิชาการ

4. นักศึกษา ผลการศึกษาสรุปได้ว่าผู้ที่เข้ามาเรียนส่วนใหญ่เป็นผู้ที่มีงานทำ เป็นข้าราชการ เป็นอาจารย์ และเจ้าหน้าที่ด้านการเมืองและการปกครอง มาจากภาคเอกชน แต่พบว่าผู้เรียนส่วนมากไม่ได้จบปริญญาโทมาทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ มีทัศนคติที่ดีต่อมหาวิทยาลัย มีความเชื่อมั่นในศักยภาพ ความสามารถของผู้บริหารโครงการและคณาจารย์

5. กระบวนการจัดการศึกษา ผลการศึกษาสรุปได้ว่าการจัดการการเรียนสอนโดยมีการเชิญผู้เชี่ยวชาญ หรืออาจารย์ที่มีประสบการณ์ในศาสตร์ที่ตรงกับรายวิชา และมีการเชิญหมุนเวียนไปตามความเหมาะสมเพื่อให้นักศึกษาได้รับองค์ความรู้ที่หลากหลายจากแง่มุมของอาจารย์ที่ต่างกันซึ่งนับว่าเป็นผลดีต่อนักศึกษาอย่างมาก มีการจัดกิจกรรมศึกษาดูงานทั้งในและต่างประเทศเพื่อเพิ่มประสบการณ์ในการเรียนรู้ มีระบบ กลไกการควบคุมคุณภาพการจัดการศึกษาชัดเจนยึดตามเกณฑ์ ของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

6. ทรัพยากรสนับสนุนการศึกษา ผลการศึกษาสรุปได้ว่าอาคารสถานที่ ห้องเรียน ห้องประชุม ระบบสารสนเทศ โดยภาพรวมจัดอยู่ในเกณฑ์ดี แต่ตำราทางด้านรัฐประศาสนศาสตร์ แต่อย่างไรก็ตามผู้บริหารหลักสูตรให้การสนับสนุนจากแหล่งสืบค้นอิเล็กทรอนิกส์

ภาพลักษณ์ของการจัดการหลักสูตร จากผลการวิจัยพบว่ากลยุทธ์การสร้างคุณค่าของหลักสูตร รับผิดชอบของ 3 สถาบันอุดมศึกษาคือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏ และมหาวิทยาลัยเกริก ได้มุ่งเน้นที่มุมมองด้านผลตอบแทนต่อสังคมซึ่งให้ความสำคัญกับภาพลักษณ์ในการพัฒนาสังคมเพื่อเป็นศูนย์กลางในการติดต่อและร่วมแก้ไขปัญหาาร่วมกัน รวมทั้งส่งเสริมผู้สอนและผู้เรียนในการวิจัยและสอนที่เชื่อมโยงกับแนวคิดเทคโนโลยีสังคมกับบริบทอาเซียนโดยเชื่อมโยงจากมุมมองด้านผู้รับบริการ (ผู้เรียน) ด้วยการเข้าถึงระหว่างผู้เรียนและผู้สอนด้วยเว็บไซต์และเฟสบุ๊ก ส่งเสริมการดูงานในประเทศแถบอาเซียนแล้วนำมาวิเคราะห์แล้วปรับปรุงหลักสูตร รับผิดชอบให้มีการวิจัยและการ

เรียนการสอนเป็นภาคภาษาอังกฤษ ซึ่งมุมมองต่างๆเชื่อมโยงมาจากกระบวนการภายในด้วยการสร้างศูนย์บริการข้อมูลข่าวสารขึ้นในหลักสูตร รับผิดชอบเป็นจุดบริการให้คำปรึกษาแก่ชุมชนและบุคคลทั่วไป เน้นการลงพื้นที่เพื่อสามารถกำหนดโจทย์การวิจัยแล้วนำมาบูรณาการกับการเรียนการสอน ที่สำคัญผู้สอนสามารถออกไปให้บริการวิชาการและให้คำปรึกษาหน่วยงานต่างๆได้ และการดูงานในอาเซียน โดยมุมมองต่างๆ ได้เชื่อมโยงมาจากมุมมองด้านการเรียนรู้และการพัฒนาหลักสูตร รับผิดชอบ โดยการสร้างเว็บไซต์ หรือ Blog เพื่อเป็นฐานข้อมูลและใช้เป็นแหล่งการเผยแพร่ในการวิจัยรวมถึงการเข้าถึงข้อมูลของชุมชนและท้องถิ่น รวมทั้งการศึกษาดูงานในหน่วยงานราชการที่มีคุณภาพสูงจะถูกนำมาปรับปรุงเป็นกรณีศึกษาของวิชาต่างๆ ในหลักสูตร และการพัฒนาหลักสูตร รับผิดชอบ ด้วยการเน้นภาคปฏิบัติและภาคทฤษฎีซึ่งนำไปสู่การเรียนรู้ด้วยตนเองของผู้เรียน

จากผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิติภณ กิตยานุรักษ์ (2552) ซึ่งได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อหลักสูตรสาขารัฐประศาสนศาสตร์ ได้มุ่งเน้นปัจจัยที่มีส่วนเกี่ยวข้องใน 7 ประการ อาทิ

1. ด้านภาพลักษณ์ของสถาบัน ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ภาพรวมของสถาบันเป็นที่ยอมรับของท้องถิ่น และมีการเปิดโอกาสให้ประชาชนโดยทั่วไปสามารถสมัครสอบเข้าศึกษาเป็นสถาบันที่ให้ความสำคัญกับชุมชน

2. ด้านหลักสูตร ผลการศึกษาสรุปได้ว่าหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตร์ที่เปิดสอนในปัจจุบันมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและตรงตามความต้องการของตลาด

แรงงานทั้งภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และภาคเอกชน สามารถนำความรู้จากหลักสูตรไปยกระดับตำแหน่งหน้าที่การงานและพัฒนาท้องถิ่นของตนเองให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น

3. ด้านอาจารย์ผู้สอน ผลการศึกษาสรุปได้ว่าคณาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรส่วนใหญ่เป็นผู้มีความรู้ความสามารถ และมีประสบการณ์การสอนมาเป็นเวลานาน มีคุณวุฒิการศึกษาตรงตามสาขา มีการจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและได้รับการยอมรับจากสังคมภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับคุณลักษณะอย่างน้อย 3 ประการ คือ สอนดี มีคุณธรรม และนำชุมชนพัฒนา อาจารย์ควรมีบทบาทเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ และมีวิธีการสอนที่หลากหลาย

4. ด้านสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ผลการศึกษาสรุปได้ว่าการที่อาจารย์ผู้สอนในหลักสูตรใช้สื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมและทันสมัย ตลอดจนมีฐานข้อมูลสารสนเทศทางวิชาการด้านรัฐประศาสนศาสตร์ในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตสำหรับนักศึกษาใช้เป็นแหล่งข้อมูลได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว จึงทำให้กระบวนการเรียนการสอนมีประสิทธิภาพ เพราะช่วยให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ง่ายขึ้น และส่งเสริมทักษะการคิดและการแก้ปัญหา

5. ด้านสวัสดิการและการบริการ ผลการศึกษาสรุปได้ว่าหลักสูตรควรมีจัดบริการให้เพียงพอเพื่อเป็นการสนับสนุนการเรียนการสอน เช่น ห้องเรียนที่ได้มาตรฐาน แหล่งเงินทุนสนับสนุนการศึกษา ศูนย์ออกกำลังกาย ศูนย์อาหาร เป็นต้น

6. ด้านการประชาสัมพันธ์ ผลการศึกษาสรุปได้ว่าหลักสูตรควรมีการประชาสัมพันธ์การรับนักศึกษาที่หลากหลาย เช่นการจัดนิทรรศการ

แสดงผลงานของหลักสูตร การทำป้ายคัทเอ้าท์ การใช้วิทยุกระจายเสียงในท้องถิ่น โทรทัศน์ หนังสือพิมพ์ นอกจากนี้ยังดำเนินการผ่านเว็บไซต์ของหลักสูตรด้วย

7. ด้านค่านิยมของนักศึกษา ผลการศึกษาสรุปได้ว่าผู้เรียนมีความคาดหวังว่าเมื่อจบแล้วจะมีโอกาสได้งานทำที่ดี ตำแหน่งงานที่ดีและมั่นคง

ข้อเสนอแนะ

1. กรอบ และตัวบ่งชี้คุณค่าของหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยทั้งตัวบ่งชี้เชิงคุณค่าทั้งหมด 18 ตัวบ่งชี้หลักตามแต่ละมุมมองภายใต้กิจกรรมสนับสนุนและกิจกรรมหลักนั้น หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยอื่นๆ ควรเป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือพัฒนาคุณค่ากับหลักสูตรของแต่ละสถาบันเพื่อให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของปัจจุบัน และสอดคล้องกับระบบการประกันคุณภาพทางการศึกษาระดับอุดมศึกษา โดยสามารถนำตัวบ่งชี้คุณค่ามากำหนดในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้หลักสูตรต่างๆ สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพและก่อให้เกิดคุณค่าสูงสุดต่อสถาบัน

2. จากการวิเคราะห์คุณค่าสำหรับหลักสูตร รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตของสถาบันอุดมศึกษาไทยทั้ง 3 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยเกริก นั้นสถาบันต่างๆ ควรกำหนดนโยบาย และแผนยุทธศาสตร์ของสถาบันให้คำนึงเรื่องการเปลี่ยนเชิงบริบทโดยเฉพาะการจะเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี ค.ศ. 2015 นอกจากนี้ควรยึดกรอบการพัฒนาคุณค่าของหลักสูตรโดยใช้มุมมองทั้ง 4 มุมมอง คือ มุมมองด้านผล

ตอบแทนต่อสังคม มุมมองด้านผู้รับบริการ มุมมองด้านกระบวนการภายใน และมุมมองด้านการเรียนรู้และพัฒนา

3. กลยุทธ์การสร้างคุณค่าของหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตแต่ละสถาบันทั้ง 3 สถาบัน คือ มหาวิทยาลัยรามคำแหง มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต และมหาวิทยาลัยพบว่าหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตอยู่ในกลยุทธ์ “ภายนอกเหนือ และภายในเด่น” ถือว่าหลักสูตรนี้อยู่ในสถานการณ์แบบดาวรุ่ง (Public

Sector Star) ซึ่งมหาวิทยาลัยทั้ง 3 แห่งผู้บริหารระดับสูงควรกำหนดนโยบายมุ่งพัฒนากลยุทธ์ต่างๆ ให้มีความต่อเนื่องทั้งระยะสั้น กลาง และยาวจนเกิดผล โดยกระตุ้นให้เกิดการขับเคลื่อนภายใต้กลไกที่เข้มแข็งโดยยึดตัวบ่งชี้เชิงคุณค่า 18 ตัวบ่งชี้ที่ได้จากการวิจัยดังกล่าวนี้ รวมทั้งยังพัฒนาสู่ความเป็นโมเดลต้นแบบกลยุทธ์การสร้างคุณค่าหลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิตให้กับสถาบันอื่นๆ ได้

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กิริติ ยศยง. (2548). *การวางแผนการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาองค์การเชิงกลยุทธ์*. กรุงเทพมหานคร: บริษัท มิสเตอร์ ก๊อปปี้ (ประเทศไทย) จำกัด.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2552). *ผลิตดร.ปริมาณพุ่งแต่ระวังรักษาคุณภาพ*. สืบค้นจาก <http://the.development.of.value.creation.for.doctoral.program/www.ok.the.development.of.value.creation.for.doctoral.program.nation.net/blow/kriengsak>
- จำเนียร จวงตระกูล. (2550). *การศึกษาไทย: คุณภาพกับปริมาณเราจะเลือกทางไหน*. กรุงเทพฯ: ศูนย์กฎหมายธุรกิจอินเตอร์เนชั่นแนล.
- จำเนียร จวงตระกูล. (2549). *การเรียนการสอนการวิจัยในหลักสูตรปริญญาเอกในมหาวิทยาลัยไทย: Dr. Jamnean's Human Resource Academy*. สืบค้นจาก <http://www.blcigroup.com>
- วรเดช จันทรศร. (2547). *รัฐประศาสนศาสตร์: จากอดีตสู่อนาคตของการวิจัยในการพัฒนาการบริหารราชการแผ่นดิน*. กรุงเทพมหานคร: ห้างหุ้นส่วนจำกัด สหยาบล้อกและการพิมพ์.
- วรรณรัตน์ วัฒนานิมิตกุล. (2546). *การใช้ Balanced Scorecard ในการบริหารงานเพื่อการพัฒนา มหาวิทยาลัย*. เอกสารประกอบการประชุมทางวิชาการ. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 12 กันยายน 2546.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2554). *สรุปสาระสำคัญของแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 11*. กรุงเทพมหานคร.

ภาษาอังกฤษ

- Groves, R.E.V., Pendlebury, M.W., & Stiles, D.R. (1997). A critical appreciation of the uses for strategic management thinking, systems and techniques in British Universities. *Journal of Financial Accountability & Management*, 13(4), 293-312.
- Hutaibat, K.A. (2011). Value Chain for Strategic Management Accounting in Higher Education. *International Journal of Business and Management*, 6, 206-218.
- Kaplan, Robert S, David P. Norton. (2008). *The Execution Premium*. Boston: Massachusetts, Harvard Business School Publishing.
- Porter, M.E. (1985). *Competitive Advantage: Creating and Sustaining Superior Performance*. New York: The Free Press.

ผู้เขียน

กฤษณะ บุหลัน สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร 10330
อีเมล: krissbunan@gmail.com

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์ สาขาวิชาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย
การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร 10330 อีเมล: pansakp@gmail.com

ศาสตราจารย์ ดร.พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ สาขาวิชาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชานโยบาย
การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
กรุงเทพมหานคร 10330 อีเมล: pruet.s@chula.ac.th